

Bø kommune

Kontrollutvalet si årsmelding 2016

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgsekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalet gir med dette ei samla årsmelding for aktiviteten i 2016. Årsmeldinga skal gi eit bilde av utvalet si formelle rolle, instruks, forhold til revisjonen og sekretariatet og dei viktigaste saker som er behandla i år. Kontrollutvalet gir kvart år uttale til kommunerekneskapen, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutval, skal kontrollutvalet årleg rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjons prosjekt og selskapskontroll. Bestemminga må sjåast i samanheng med vedtekne planar og vert presentert på denne måten for året 2016.

2. SAMMENSETTING AV KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og skal i kommunestyret sin stad føre det løpande tilsynet med den kommunale forvaltninga. Alle kommunar og fylkeskommunar er pliktige til å velje eit kontrollutval. Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalets medlemmer i valperioden, men da må heile utvalet veljast på nytt. Reglar for val av medlemmer til kontrollutvalet er fastsette i eiga forskrift. Det er strenge avgrensingar i kven som er valbare til utvalet.

Medlemmer og varamedlemmer (2016):

Medlemmer	Vara medlemmer
Arne Storhaug (AP), leiar Ole Morten Aasgrav (FRP), nestleiar May Britt Haugland (FRP), medlem	Felles varaliste for AP og FRP: 1. vara Heidi Rønneid (AP) 2. vara Arild Gjelhus (FRP)
Augon Eika (V), medlem Gunn Annie Hellestad (SP), medlem	Felles varaliste for V og SP: 1. vara Anne Carine Nilsen (H) 2. vara Audun Østtveit (KRF)

Jamfør vedtak frå kommunestyret 14.12.15 har Åshild Øygarden (AP) blitt erstatta med May Britt Haugland (FRP).

Sist kommuneval førte til at det kom nye medlemmer i kontrollutvalet frå oktober 2015. Utvalet har også økt i storleik frå 3 medlemmer til 5 medlemmer, og kommunestyret har vedtatt felles varaliste høvesvis for AP/FRP og SP/V.

Kommunelova krev at minst eitt av medlemmene skal veljast blant kommunestyret sine medlemmer. Departementet har tolka det slik at det gjeld ved konstituering. Augon Eika (V) er medlem av kommunestyret.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALET SITT ARBEID

Etter Kommuneleva § 77 er kommunestyret pålagt å opprette eit eige kontrollutval som skal stå for løpande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga og dei folkevalde organa som kommunestyret har oppretta. Tilsynet og kontrollen skjer i kommunestyret sin stad.

Kommuneleva § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens rekneskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal vidare påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. ”

Kontrollutvalet sine oppgåver er i utgangspunktet gitt i kommuneleva § 77, og i forskrift om kontrollutval av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalet utføre særskilte tilsynsoppgåver på deira vegner. Kontrollutvalet si hovudoppgåve er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegner av kommunestyret og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet skal ifølgje kommuneleva sørge for mange oppgåver som vi vil komme nærmare inn på seinare.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det vert stadig stilt større krav og forventningar til kontrollutvalet sin kompetanse, både frå det politiske miljø og kommunen sine innbyggjarar. Endra regelverk gjer det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursverksemd for alle medlemmer av kontrollutvalet. Kunnskap om kontrollutvalet si rolle, oppgåver og lovverk er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som går fram av lov og forskrift. Slik opplæring og kursverksemd kan skje lokalt (haust og vår konferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbod. Kontrollutvalet vert blant anna årleg invitert til landskonferansen for kontrollutval i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen til Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Dette er ei viktig samling for å tilføre kontrollutvalet ny kunnskap, og det er ein arena der kontrollutvalsmedlemmer frå heile landet kan møtast og drøfte saker og arbeidsmetodar.

5. SEKRETARIAT

Kommunen er medeigar i Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat IKS (Temark). Temark har sekretariatsoppdraget for 34 kommunar i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark. Temark er med det landets største kontrollutvalssekretariat. Sekretariatet har sju tilsette og fast sekretær for kontrollutvalet er Alexander Etsy Jensen.

Sekretariatet skriv saksframstillingar, bistår kontrollutvalet i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møte og med oppfølging av vedtak. I det løpande arbeidet er sekretariatet bindeleddet mellom utval og revisjonsselskap, og utfører oppgåver på vegner av kontrollutvalet.

6. REVISJON

Kommunen er medeigar i, og har avtale om levering av revisjonstenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Revisjonen leverer revisjonstenester til 21 kommunar. Selskapet bistår kommunen med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og rådgiving. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er daglig leder Kjell Peter Ekman og oppdragsrevisor er Birgitte Lindner Bøen. Forvaltningsrevisjon vert utført av ei eiga avdeling, der leiar er oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor Kirsti Torbjørnson.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på ein god måte har kontrollutvalet lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som mogleggjer den aktiviteten som det vert lagt opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalet er i tråd med kommunelova pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen.

Rekneskapstala for den samla kontroll- og tilsyns verksemda i kommunen går fram av kommunen sin samla årsrekneskap. Under følger budsjett- og rekneskapstallane for 2016.

Beskriving	Budsjett 2016	Rekneskap 2016
Godtgjering	27 000	20 450
Kurs, reiser og møte for medlemmene	31 000	42 274
Beverting	6 000	2 460
Kjøp frå IKS		
a. Revisjon (ut frå avtale, Koml. § 77, nr. 3)	712 000	718 500
b. Sekretariat (ut frå Koml. § 77, nr. 10)	150 000	136 500
c. Selskapskontroll (ut frå Koml. § 77, nr. 5)	-	-
Totalutgifter	926 000	920 184

8. KONTROLLUTVALETS ARBEID – MØTE OG SAKER

Kontrollutvalet har i 2016 gjennomført 4 møte og behandla 32 saker.

I likskap med andre folkevalde organ er som hovudregel møte opne.

Sakskart, saksdokument og protokollar vert løpande lagt ut på kommunen og sekretariatet sine heimesider (www.temark.no).

Utvalet ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunen si verksemd, og samtidig gjere sin eigen funksjon meir kjent. Administrasjonen har ved fleire høve blitt invitert til kontrollutvalet for å orientere om forskjellige verksemdsområder i kommunen.

Kontrollutvalet ønsker å være synleg og ha god kontakt med leiinga i kommunen. Pressa har ikkje vore til stades på nokon av kontrollutvalet sine møte. Rådmannen eller representantar for rådmannen har deltatt på fleire av utvalet sine møte, noko kontrollutvalet oppfattar som ein styrke i sitt arbeid.

Ein stor del av kontrollutvalet si saksbehandling omfattar forhold utvalet er pålagt å arbeide med, gjennom krav i kommunelova § 77 og forskrift om kontrollutval. Kva for fokus utvalet vel i dei ulike arbeidsoppgåvene er det i stor grad opp til utvalet å definere sjølv. Kontrollutvalet kan etter oppmoding frå kommunestyret, etter innspel frå innbyggjarar eller på eige initiativ ta opp forhold ved kommunen si verksemd, som kan knytast til utvalet sitt tilsynsarbeid. Kontrollutvalet er også opptatt av korleis kommunen følger opp rapportar frå andre tilsyn.

I det følgande har vi trekt fram nokre av sakene som har vore behandla i løpet av året 2016. Rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontrollar er trekte ut som eigne kapittel, høvesvis kapittel 9, 10 og 11.

Saker til behandling i kvart møte:

- Godkjenning av innkalling og protokoll frå sist møte
- Orientering frå revisjonen i møte
- Eventuelt i møte

Andre saker til behandling:

- Samspelet mellom kommunestyret og kontrollutvalet (sak 1/16)
- Tilsynssak - Helse- og velferdssektoren (sak 2/16)
- Årsmelding 2015 frå kontrollutvalet i Bø kommune (sak 3/16)
- Engasjementsbrev frå Telemark kommunerevisjon IKS – BØ kommune (sak 4/16)
- Årsrekneskap og årsmelding 2015 for Bø kommune - Uttale frå kontrollutvalet (sak 7/16)
- Årsrapport og årsrekneskap 2015 frå skatteoppkrevjaren i Bø (sak 8/16)
- Tilsynsrapport - Skulen sitt arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø og kommunens system for vurdering og oppfølging (sak 9/16)
- Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 (sak 10/16)
- Plan for selskapskontroll 2016-2019 (sak 11/16)
- Revisors egenvurdering av uavhengighet – Oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor (sak 12/16)

- Revisors egenvurdering av uavhengighet – Oppdragsansvarleg revisor og oppdragsrevisor (sak 15/16)
- Overordna revisjonsstrategi for rekneskapsrevisjon 2016 (sak 16/16)
- Orientering - Felles statleg tilsynskalender for 2016 (sak 17/16)
- Bestilling av eigarskapskontroll - styresamansetning, styreevaluering og valprosess (sak 18/16)
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2017 - Bø kommune (sak 19/16)
- Prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Bruk av fagdatasystemet profil i pleie og omsorg (sak 20/16)
- Tilsynsrapport - Rehabilitering ved Bø sjukeheim (sak 21/16)
- Tilsynsrapport - Kommunen som barnehagemynde (sak 22/16)
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon - Sjuke fråvær i Bø kommune (sak 23/16)
- IRMAT – Oppfølging av vedtak frå når selskapet ble oppretta (sak 24/16)
- Prosjektplan og tilbudsbrief av Eigarskapskontroll - Styresamansetning, styreevaluering og valprosess (sak 27/16)
- Møte- og arbeidsplan 2017 for Bø kontrollutval (sak 29/16)
- Budsjett orientering for 2017 - Bø kommune (sak 30/16)

9. REKNESKAPSREVISJON

Revisjon av årsrekneskapan er ein heilt sentral del av kommunen sin eigenkontroll. Revisor skal gi tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gir om økonomien sin. Dette er ei viktig oppgåve. Revisor er ein uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontrollar kan avdekke og førebygge feil og manglar i den økonomiske rapporteringa. Revisor vil i tillegg rettleie kommunen for å bidra til å førebygge og avdekke feil og underslag.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein tryggjande måte. Utvalet er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkeleg rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av kvar deira oppgåver, er ein viktig føresetnad for å vere trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

Kontrollutvalet registrerer at revisors arbeid med å utføre rekneskapsrevisjon dei siste åra er blitt meir omfattande, spesielt knytt til dei mange attestasjonsoppgåvene som vert utført på vegner av staten og andre offentlege organ. I tillegg til å gje skildringar og uttaler mottar kontrollutvalet jamleg i møte informasjon om utført rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet har ved fleire høve gitt uttrykk for at det vert gjort mykje godt arbeid innanfor området rekneskapsrevisjon og at dei er nøgde med måten revisjonen løyser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen blir driven på ein måte som tar vare på innbyggjarane sine behov og rettar best mogeleg. Forvaltningsrevisjon er ei av de pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen følgjer regelverk, når fastsette mål, og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte.

Kontrollutvalet har vore delaktig i val av tema og utforming av problemstillingar basert på ei risiko- og vesentlegheitsvurdering, innanfor dei rammene som er gjevne av kommunestyret. Kontrollutvalet er delegert mynde til å bestemme korleis avsette ressursar til forvaltningsrevisjon skal nyttast, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i tråd med faglege krav i løpet av valperioden.

Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalet mogelegheita til å gå i djupna i ulike saksforhold, innan eitkvart verksemdsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høg nytteverdi, både i utvalet si kontrollverksemd, og i kommunen sin internkontroll og forbetningsarbeid.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ein plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtakast av kommunestyret sjølv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Kontrollutvalet handsama i møte 06.04.16 overordna analyse/plan for forvaltningsrevisjon for Bø kommune for perioden 2016-2019 utarbeidd av Telemark kommunerevisjon IKS. Planen er godkjent av kommunestyret i møte 28.04.16 sak 039/16. Område som var prioriterte i plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019:

1. Pleie og omsorg

- Sektorens bruk av fagdatasystemet Profil

2. Barnevern (Vi rår kontrollutvala i Midt-Telemark til å vurdere dette tema i fellesskap)

- Førebyggjande arbeid i kvar kommune (ikkje felles)
- Vertskommuneavtalen – økonomistyring og rapportering (Fellestema)

3. Informasjons-tryggleik

- Undersøke om retningslinene er dekkande og føremålstenlege og om retningslinene er implementert i kommunen.

Kontrollutvalet har i 2016 følgd opp og handsama rådmannen si tilbakemelding knytt til Forvaltningsrevisjonsrapport - Sjukefråvær i Bø kommune. I tillegg har kontrollutvalet bestilt og vedteke prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Bruk av fagdatasystemet profil i pleie og omsorg.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa vert underlagt demokratisk styring og kontroll.

Kontrollutvalet har i 2016 ikkje handsama nye selskapskontrollar, men bestilt eigarskapskontroll - styresamansetning, styreevaluering og valprosess.

Plan for selskapskontroll for inneverande valperiode blei lagt fram for kontrollutvalet i møte 06.04.16 sak 11/16. Planen blei godkjent av kommunestyret i møte den 28.04.16 – sak 040/16. Kontrollutvalet har fullmakt til å prioritere kva selskap som skal kontrollerast. I planen ligg følgjande tema for selskapskontroll til prioritering:

- Styresamansetning – styreevaluering og valprosess (Eigarskapskontroll)
 - Bør rettast mot alle selskap med delt eigarskap, der kommunen har ein viss eigardel.
- Gjennomføring av verksemd – sjølvkost og ressursbruk (Forvaltningsrevisjon)
 - Irmat AS
- Samfunnsansvar – habilitet, etikk og varsling, offentleg innsyn, anskaffingar (Forvaltningsrevisjon)
 - Val av selskap ut frå en vurdering av formål og eigardel. F.eks. eigedomsselskap, næringssselskap, energi- og kraftselskap, Telemark Turist AS.
- Eigarskapsmelding – oppfølging, implementering og andre føringar for eigarskap (Eigarskapskontroll)
 - Generell – stikkprøver i utval av selskap.

Kontrollutvalet har bestilt selskapskontroll i samsvar med vedteken planen, jf. sak 18/16, og rapport om "Styresammensetning" er under arbeid. Rapport skal etter avtalen leverast i mars 2017.

11. KONKLUSJON OG AVSLUTTANDE KOMMENTARAR

Kontrollutvalet si årsmelding for 2016 vert med dette lagt fram for kommunestyret til orientering. Ved å sjå årsplan og årsmelding for 2016 i samanheng, kan kommunestyret sjå om dei vedtatte oppgåvene og målsettingane for kontrollutvalet er eller blir følgde opp.

Bø, 25. januar 2017

Arne Storhaug
Leiar

Alexander Etsy Jensen
Sekretær